

Етика та естетика

Викладач – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії
Сорочинська Тетяна Адамівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3 (7-й)

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Етика та естетика» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами спеціальностей Рівненського державного гуманітарного університету.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є етика та естетика як філософські науки. Місце курсу етики та естетики в системі філософських дисциплін зумовлене специфікою морального та естетичного відношень людини до світу, які є невід’ємною складовою світогляду і духовної культури людини. Моральна і естетична свідомість розвиває людську суб’єктивність у її нормативно-ціннісному і чуттєво-творчому ставленні до дійсності, формує культуру особистості, дозволяє розв’язувати важливі і значущі для особистості проблеми.

У межах навчального курсу студенти ознайомляться з сутністю моралі, основними поняттями та категоріями моралі, рівнями функціонування моральної свідомості, а також опанують знаннями про сутність естетичного, змістом основних естетичних категорій, мистецтва та його складових.

Мета і завдання дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти базових знань з теорії моралі та естетики, а також умінь і навичок практичного використання отриманих знань у професійній діяльності та повсякденному спілкуванні.

Основними завданнями курсу «Етика та естетика» є:

- сформувати у слухачів уявлення про етику та естетику як науки;
- їх історичний розвиток та сучасний стан;
- сформувати категоріальну систему етичних та естетичних знань – упорядковані уявлення про зміст основних етичних та естетичних категорій;
- уміння застосовувати цю категоріальну систему при аналізі моральних ситуацій, людських стосунків, художніх творів та естетичних якостей поза художньої дійсності;
- сформувати розуміння сутності моралі, структури моральної свідомості, моральних норм і закономірностей функціонування моралі в суспільстві;
- формування сутності мистецтва, його структури, соціальних функцій, закономірностей художнього процесу;
- сформувати раціональне осмислення явищ власної моральної та естетичної свідомості, здатність до теоретичної рефлексії над сприйняттям явищ моралі та естетичних предметів, творів мистецтва.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- визначення, структуру і функції етики та естетики як наук;
- теоретичний матеріал з історії та основних проблем етики та естетики;
- загальні закономірності розвитку моралі та мистецтва, їх функції у суспільстві;
- мати уявлення про сутність і зміст етики та естетики, про їх предмет дослідження, цілі і завдання;
- основні категорії етики та естетики, основні напрямки та стилі розвитку мистецтва, засоби художньої виразності в різних видах мистецтва;
- основи етики професійної взаємодії та коди спілкування у професійному середовищі;

вміти:

- орієнтуватися в актуальних теоретичних концепціях людства в галузі моралі та напрямках мистецтва;
- застосовувати здобуті знання при розв'язанні особистих, професійних та соціальних проблем;
- обґрунтовувати свою світоглядну, моральну та естетичну позицію;
- розуміти специфіку мови видів мистецтва, аналізувати різні форми естетичної творчості;
- читати та аналізувати літературу з етики та естетики, визначати логіку розвитку моральних та естетичних ідей;
- визначати ціннісно-нормативні параметри своєї професійної діяльності та підпорядкуванню її соціокультурним пріоритетам;
- застосовувати теоретичні та прикладні аспекти знань для обґрунтування практичних рішень у професійній діяльності;
- опанувати позитивну поведінку та високий естетичний смак, високу моральну свідомість особистості.

Дисципліна формує наступні компетентності:

- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.
- Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.
- Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів.
- Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності.
- Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Програмні результати навчання:

- Здатність обґрунтовувати, розробляти, вдосконалювати системи керування навчально-виховним процесом; моделювати його складові з використанням класичних методів та інноваційних підходів.
- Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

- Здатність узагальнювати, інноваційно переосмислювати та творчо використовувати досягнення педагогіки, знаходити оптимальні рішення щодо їх впровадження у освітній процес.
- Здійснювати навчально-виховну роботу, визначати ступінь і глибину засвоєння учнями програмного матеріалу, формувати у школярів навички самостійного навчання.
- Використовувати прогресивні підходи до керівництва навчальною, суспільною і художньо-творчою діяльністю.
- Використовувати міжпредметну інтеграцію в умовах навчально-виховного процесу.
- Здійснювати професійне самозростання на основі сучасного прогресивного педагогічного досвіду.
- Специфіка співпраці із шкільною аудиторією, основи ораторської майстерності.
- Основні принципи осмислення проблем навчальної та професійної діяльності на межі предметних галузей.
- Методи формування у школярів основ загальнолюдської моралі.
- Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.
- Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Програма навчальної дисципліни «Етика та естетика»:

- Тема 1. Предмет та завдання етики
- Тема 2. Походження та історичні типи моралі
- Тема 3. Сутність, специфіка та функції моралі
- Тема 4. Моральна свідомість
- Тема 5. Моральні культура особистості та її формування
- Тема 6. Моральні аспекти глобальних проблем сучасної цивілізації
- Тема 7. Естетика як наука про становлення чуттєвої культури людини
- Тема 8. Структура естетичної свідомості
- Тема 9. Естетика як метатеорія мистецтва
- Тема 10. Художня творчість як об'єкт естетичного аналізу

Очні консультації за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 10.00 до 14.00.

E-mail: sorochinska1975@gmail.com

olyasorochinska7@gmail.com